Bidestveanîna mafên neteweyî
yên gelê Kurd di çarçoveya
Îranek Demokratîk û Federalî de

Hejmar: 25
15’ê Oct 2005
Biha: 150 Tûmen

agiri

Rojnameya panzdehrojî ya siyasî, çandî û giştî

Partiya Demokrat ya Kurdistana Îranê diweşîne

Komara Îslamî daxwaza destpêkirina gotûbêjên bêmerc bi YE’ê û AVEN’ê re kir

Di daxuyaniyekê de Wezareta Karê Derve ya Komara Îslamî a Îranê da zanîn ku ew amade ne bêmerc û şert gotûbêjên xwe bi YE’ê û Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî dest pê bikin. Dîplomatên Ewropayê dibêjin ew helwesta nikare pêşiya şandina Dosya Etomî ya Îranê bo Konseya Ewlekariyê bigre. Welatên Ewropayê daxwaza sekinadina xebatên Etomî yên Îranê li Îsfehanê û Hêzgehên din ên vê welatî dikin. Dîplomatên Ewropayê bi wan helwestên Îranê bêhêvî ne.

RAYEDARÊN ÎRANÊ NE YÊN ZİMANÊ GOTÛBÊJÊ NE

Rojeva siyasî û dîplomatîk ya doza Etomî a Îranê li hember dîtin, nêrîn û nirxandina Birêz Mihemed Nezîf Qadirî, endamê Polîtbîroya PDK Îranê de:

*** Rejîma Îslamî ya Îranê naxwaze armancên rastîn yên projekta berhemanîna çeka Etomî û pirsa dewlemendkirina Uraniyûmê bi vê meremê bixe rojevê**

*** Alîkarî û hawahengî di navbera Ewropa û Amerîka de derheq dosya Etomî ya Îranê li gor berê berbiçavtir bûye. Pêvajoya wê dîplomasiyê dê bigihîjne armancên xwe yên siyasî**

*** Ji kesê re ev guman û şik nemaye ku rejîma Îslamî ya Îranê heta niha naverok û kakila xebat û armancên xwe bi vî awayê heyî nexistiye rojevê**

*** Rûsya û Çîn û hwd... seba berjewendiyên xwe alîkarî û piştgîriya Îranê dikin. Rûsya û Çîn hetanî ser nikarin wan siyasetên xwe bidomînin û neçar in ku berjewendiyên xwe yên domdirêj li berçav bigrin**

*** Civaka niha têhniyê azadî û tenahî û aşitiyê ye**

*** Her kesek û her aliyek ji bo jêkirin û bêçek kirina wan dewletên dîktator û totalîter ji wan çekan hewlê bide, xizmet bi tenahî û ewlekarî û rihetiya civaka mirovahiyê re ye û hewce ye rêz û hurmet ji wan bihê girtin**

*** Me berpirsiyariya wan qanûnşikandinên rejîma Îranê tevî Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî û YE’ê û ... xistiye stûyê rejîma Îslamî ya Îranê û serokên wê rejîmê**

*** Dîtina me hemû demekê eva bûye ku tenê rêya çareserkirina pirsgirêkên siyasî diyalog e û eva baştirîn pirensîp e, lê desthilatdarên Îranê ne yên zimanê gotûbêj û diyalogê ne**

Deqa hevpeyvînê di rûpela 3-5’an da

Turkiye li hember kirîza endambûn li Yekîtiya Ewropayê û pirsgirêka Kurd! **Sarîna** 6

Femînîzm çî ye? **Hemîd Muxtarî** 7

Xweşewitandina keç û jinan li Kurdistanê zêde dibe 8

Roman û Ewropa (Beşa 5 û dawî) **Wergeran: Emîr Şuaîvend** 9

AZWERÎ **Adar Jiyan** 10

Harol Pînterê Îngilîsî Xelata Nobel ya Wêjeya sala 2005’an bir

Harol Pînter nimayîşnivîsê navdar yê Îngilîstanê Xelata Nobel ya Wêjeya sala 2005’an bir.

Wî di sedsala borî de pêtir ji 30 berhemên mezin yên nimayişî nivîsandine ku ji bilî nimayîşkirinê, piraniya wan di Sînemayên London û Amerîkayê de wekî Fîlm hatine çê kirin.

Harol Pînter ji Navdartirîn nimayîşnivîsên sedsala 20’an tê zanîn.

Sêyemîn biryarnameya Parlemana Ewropayê dijî Îranê

Parlemana Ewropayê bi weşandina biryarnameyekê dijî Îranê, tevî daxwaz ji vî welatî bo sekinandina xebatên zengînkirina Uraniyîmê, ji dewleta Komara Îslamî ya Îranê xwestiye mafên mirovan li Îranê biparêze, xêncî vê hemû lihevkirinên navbera Îranê û YE’ê ku ji Desembera 2002’an de dest pê bûbû, dê rawestîne. Eva sêyemîn biryarnameya YE’ê di nêzîk 10 mehên çûyî ye ku dijî dewleta Îranê tê weşandin. Herwiha nûnerên YE’ê di vê biryarnameyê de ji rayedarên Îranê xwestine ku îdama ciwanên kêm temen bidin sekinandin û riftara dewleta Îranê derheq kêmaniyên olî û neteweyî, nemaze neteweya Kurd mehkûm û şermezar kirine.

Dîtingeha Partiya Demokrat ya Kurdistana Îranê derheq pêkhatina Eniyê

Her çiqas alîkarî û bi hev re gav avêtin di navbera hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê de herdem wekî sedemeke bingehîn yê berbipêşdeçûna pêvajoya tevgera Kurd di vê para Kurdistanê de xwe nîşan daye, lê di vê dawiyê de bas ji pêkanîna dubendî yan eniyek ji hêzên Opozîsyona Kurd pitir bûye mijara kom û komele û aliyên siyasî. Eşkere ye ku hewcehiya pêkhatina dubendî yan eniyekê di navbera hêzên siyasî yên Kurd li Kurdistana Îranê de bi xwe baseke erênî û pêkhatina wê gaveke giring di pêvajoya tevgera Kurd de ye. Hin kes û alî hewlê didin xwe bi daîner û pêşengê vê rêyê bihesibînin û aliyê din bi xetabar û xemsar danên.

Têgihîştin ji vê rastiyê ku her dubendiyek yan pêkanîna her eniyekê hewcehî bi delîveyeke kêrhatî heye, kareke dijwar û pêwîstî bi nêrîneke siyasî ya taybet û ew fersende jî ne tişteke ji bilî wê çendê ku ew hêz û aliyane ku bas ji eniyê dikin û bi hewcehiyeke giring ya tevgera Kurd li Kurdistana Îranê dizanin, rewş û hewayeke saxlem û hevaltiyê bi ser têkiliyên xwe hakim bikin.

Cuda ji vê meremê di pêkanîna eniyê yan her dubendiyeke siyasî ya din ji dîtingeha wan hêz û aliyan ve ku dixwazin eniyekê yan dubendiyeke siyasî ya din bi hev re pêk bînin, tenê û tenê divêt eva be ku hêz û karîna hemû wan hêz û aliyane bi merema xebateke hevbeş dijî dîktatoriyê û ji bo gihîştin bi azadiyê û mafên neteweyî yên neteweya Kurd li Kurdistana Îranê bixin ser hev û tev ew hêz û aliyane li gor programeke hevpar bikarin ji bo hiloşandina rejîma Komara Îslamî û îdarekirina Kurdistanê piştî Komara Îslamî cehd û hewlê bidin.

Heke em vê dîtinê bi dirust bizanin û ew delîveya ku îşare pêre hate kirin, ji bo pêkhatina eniyê yan her dubendiyeke siyasî ya din bi hewcehiyek bihesibînin, wî çaxî divêt em vê pirsê bikin ku gelo rewşeke kêrhatî ya wisan ji bo pêkanîna eniyê di holê de ye? Gelo rewşeke bi rastî saxlem û dostîniyê bi ser têkiliyên hemû hêz û aliyên siyasî yên Kurdistana Îranê de zal e? Gelo hemû bi meremekê mêzeyî pêkhatina eniyê dikin û di vê derheqê de tenê qazanc û berjewendiya Kurd û tevgera Kurd li Kurdistana Îranê li berçav e yan bi dûr ji wê tenê bi meremeke din wekî qazanc û berjewendiya tesk ya rêxistinî û pirseke di vê derheqê de dişopînin?

Ji kesê û ji rêxistinên siyasî yên Kurdistana Îranê re jî veşartî nine ku PDK Îranê bi bê li berçavgirtina bîr û baweriya rêxistinên siyasî yên Kurdistana Îranê û çend û çawaniya wan hêzane, tevî hemûyan têkiliyeke birûmet û dostane heye. Heya bi her yek ji wan re jî kêm û zaf alîkariyek jî di warê cur bi cur de hebûye û hertim jî li ser vê çendê tekez kiriye ku ev peywendiyên dostaniyê, dostanîtir, kûrtir û berfirehtir bike. Tevî çi yek ji wan hêzane jî deng qutkirin û baykotkirin tu nine. Merema wê jî ji pêkanîna eniyê yan her dubendiyeke din, tenê qazanc û berjewendiya Kurd û hevgirtin û hevxebatiya hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê bûye û li pey wê çendê neçûye ku xwe ji rêya vê dubendî yan eniyê der bixe yan ji rêya vê hitbareke pitir bidestve bîne û di rastî da jî pêwîstî bi wê nine.

Lewra ev merema pak ya PDK Îranê û ev têkiliyên saxlem û dostane ku tevî hêzên siyasî yên Kurdistanê heye, ev delîve jê re pêk aniye ku ji bo pêkanîna dubendiyekê yan eniyekê ji hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê ku bi xwe curek yan em bibêjin awayekî pêşveçûna peywendiyên niha yên wê ne, bibandor be. Her di vê derheqê de bûye ku pitir ji 8 salan berî niha gelaleya alîkariyê ji bo hêzên siyasî şand û ji wê demê heta niha berdewam ne bi bangewaz û karê propagandayî, belkî bi kiryar û diyalog û rûniştin bi wan hêzane hewl daye delîveyeke kêrhatî ji bo gihîştin bi dubendî û aqibet eniyekê bihê holê. Lê tu bêjî hêzên din jî her yek xwediyê têkiliyeke salim û dostane li gor vê çendê ku PDK Îranê tevî hemûyan heye, hene?

Veşartî nine ku mixabin rewşeke salim ya wisan di navbera hêzên siyasiye mayî yên Kurdistana Îranê de pêk ne hatiye ku wan di bin çetra dubendiyekê yan eniyekê de kom bike. Ne tenê eva belkî ne amade ne ji bo bas li ser pirseke biçûktir ji vê jî, rûniştina wan ya hevbeş hebe. Lewra jî ji bilî Yekîtiya Şoreşvanên Kurdistanê, her aliyek amade ye bi tenê tevî Partiya Demokrat dubendiyekê çê bike yan eniyekê pêk bîne, lê tevî komek pitir û eniyeke berfirehtir rûyê xweş nîşan nadin. Eva jî di halekê de ye ku PDK Îranê di vê baweriyê de ye ku çend çê be hêzên zaftir di wê hevgirtinê de beşdar be.

Di rewşeke wiha de çawa tê kirin ku aliyek çavnihêr be bi belavkirina bangewazekê hemû bikevine dû dengê wê?

Niha bi holê derketina van rastiyane, bi rastî tê kirin em bibêjin ji bo pêkanîna eniyek ji hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê amade ye!? Em dikarin bibêjin bi bê nemana vê tem û mija ku bi ser pêwendiyên navbera hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê de zal e, her wisan bilez eniyek pêk tê? Em dikarin di vê baweriyê de bibin ku bê bi hev re bûn û bi hev re rûniştin û ravêjkirina bikom, dikarin eniyekê pêk bînin ku ev eniye rewşeke kêrhatî ji bo pêwendiyên dostîniyê di navbera hêzên siyasî de pêk bîne!? Yan berevaj, divêt aliyê kêm têkilî bihêne asayî (normal) kirin, delîveya bikêrhatî pêk bihê û li ser wê fersenda kêrhatî û ew rewşa dostîniyê de, enî yan dubendiyek pêk bihê?

Heke em vê rastiyê der bixin holê ku di rojên destpêka serhildana berfireh ya vê dawiyê ya xelkê

Kurdistanê di hemû bajaran de, PDK Îranê di çarçoveya vê têkiliya dostane de ku tevî hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê hene, nameyek ji hemû wan hêzane re şand û daxwaz kir ji wan ku rûniştineke giştî û çend alî bikin û di pêwendî tevî vê meşa nerazîbûnê de, helwesteke hevbeş û alîkariya me ya hewce hebe, cuda ji Yekîtiya Şoreşvanên Gelê Kurdistanê, hêzên mayî yên din bersiva ret dan, em bi hêsanî dikarin bersiva pirsên jorîn bidin.

Partiya Demokrat ya Kurdistana Îranê herdem bawerî bi hevgirtin û alîkariya hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê hebûye, lê bi rastdîtinê ve mêzeyî pirsan kiriye û baskirin ji eniyê û her dubendiyeke din jî ne ji bo propagandayê û xwe pê mezinkirinê, belkî her di çarçoveya vê rastdîtinê de mêze dike.

Tevî vê hemû rewşê, hewcehiya alîkarî û hevgirtina hêzên siyasî yên Kurdistana Îranê ew qas ron û aşkira ye û ew hinde girîng û binirxe ku nahê kirin û nabe pirsgirêk û asteng li ser rêya wan bigirin.

PDK Îranê di vê baweriyê de ye ku ji bo gihîştin bi vê merema giring, nabe em bi tevahî bêhêvî bibin, lê divêt hewl bihê dayîn kospên ser rêyê bihêne hilgirtin, delîveyeke bikêrhatî ku bi asayîbûna peywendiyên navbera hêzan bihê pêk anîn.

Lewra em di cihê vê ku ji jorê bo jêrê dest pê bikin, ji jêrê bo jorê dest bi kar bibin, têkilî bihêne asayî kirin û xelekek ji alîkarî û têkiliyên dostane yên her aliyekê tevî aliyên mayî yên din bihêne ceribandin.

Heke em vê pêvajoyê bigirin pêşiya xwe, ew erk bicî bihên û rastî bi vî awayî ku hene bihêne berçav girtin, em dikarin bibêjin hêdî hêdî, em ber bi pêkanîna dubendiyekê yan eniyekê çûne û em piştrast bibin ku her dubendiyek yan eniyek li ser pêvajoyeke kêrhatî bi vî awayî pêk bihê, berdewamtir û bibandortir dibe û berevajî vê jî eniyeke bê bingeh heke pêk jî bihê tevî metirsiya ji hev veqetiyanê berbirû dibe û eva jî bêhêvîtiya civatên xelkê bi eniyê li pey tê.

1384.07.05
2005.09.27

Birêz Mihemed Nezîf Qadirî, endamê Polîtbîroya PDK Îranê:

Her cure biryarek di hêla cezadana desthilatdarên rejîmê be û bandora nebaş li ser qedera gelên Îranê nebe, alîkarîkirin tevî pêvajoya demokrasîxwaziya Îranê û xweşkirina rewşê ji bo paşdekişiyana rejîmê di asta navneteweyî de ye

Hevpeyvîn: Agirî

Yek ji girîngtirîn mijarên siyasî di rojeva navneteweyî, Îranê û Kurdistanê de, Doza Etomî ya Îranê û egera şandina Dosya Etomî ya Îranê ji Konseya Ewlekarî ya NY’ê re û sebebên wê û dîlomasî, helwest û siyasetên welatên navneteweyî û Komara Îslamî ya Îranê û herwiha helwestên demokratîk yên PDK Îranê di vê derheqê de ye. Me seba girîngiya vê pirsê hevpeyvîneke taybet bi birêz Mihemed Nezîf Qadirî, endamê Polîtbîroya PDK Îranê û berpirsiyarê Komîsyona Peywendiyên vê partiyê re pêk anî ku li jêr pêşkêşî we xwendevaên hêja û delal tê kirin.

***Agirî:* Di 24’ê Septembera 2005’an de, Lijneya Rêveber ya Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî, pêşniyarbiryara Yekîtiya Ewropayê ku tê de daxwaz hatiye kirin, dosya Etomî ya Îranê ji Konseya Ewlekariyê ya Rêxistina Neteweyên Yekbûyî re bihê şandin, bi piraniya dengan hate pesend kirin; lê di biryarnameyê de dema diyarîkirî ji bo vê karî dijî Îranê nehatiye berçav girtin. Cenabê te bi giştî vê pirsê çawa dinirxînin?**

Bersiv: Di dema destpêkirina gotûbêjên şanda nûnerayetiya rejîma Îslamî ya Îranê tevî Yekîtiya Ewropayê û Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî li Viyenê heta niha derketiye holê ku Rejîma Îslamî ya Îranê naxwaze armancên rastîn yên projekta berhemanîna çeka Etomî û pirsa dewlemendkirina Uraniyûmê bi vê meremê bixe rojevê û civaka navneteweyî ji çawaniya projektê haydar bike. Di vê heyamê de hindek ji welatên Ewropayê ku di Yekîtiya Ewropayê de bandoreke siyasî ya berbiçav hene, wekî Almanya, Fransa û Îngilîstanê gelek hewil dane ku ji doza Etomî ya Îranê re rêçareyeke rast û durist bihête peyda kirin û rejîma Îslamî ya Îranê ji vê kirîzê derbaz bibe. Heya qasekê Birîtanyayê wekî pirekê di navbera dîplomasiya Amerîka û Yekîtiya Ewropayê de gelek dewil da têkiliyên wan asayî bike û ji rêya diyalogê ve ev pirse bihê çareser kirin. Di tevahiya civînên Hesen Rohanî tevî şanda Ewropayî de, hate xuya kirin rejîma Îslamî ya Îranê zanyariyên pêwîst nedidan destê wê şandê û armanca siyasî ya rejîmê jî ji çêkirina wê çekê de bi ronî û zelalî bas nedikir û berdewam gotinên çûyî dubare dikirn ku merema wan ji vê projektê tenê bidestveanîna hewcehiyên Îranê di warê zanist û teknîk û hwd .... de ye. Heta aqibet pêvajoya gotûbêjan di civîna roja 24’ê Septembera 2005’an de, gihîşte wê qonaxê ku YE’ê pêşniyar kir Dosya Etomî ya Îranê ji Konseya Ewlekariyê ya NY’ê re bihê şandin û li wir bihê nirxandin û biryara dawiyê li ser bihê girtin.

Eva bû ku di civînê de biryarnameyek bi 22 dengên erê, dengeke na (dewleta Venezuelayê) û 12 dengên bêalî hate pesend kirin û derfeta dawiyê jî ji Îranê re hatiye dayîn ku bê tu mercekê tevî civaka navdewletî di vê derheqê de alîkariyê bike û agahiyên rast bide ber destê şandên YE’ê û Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî. Piştî vê xebata dîplomatîk ji bo destpêkirina diyalogê di navbera Yekîtiya Ewropayê û rejîma Îranê û hwd ..., meha Novembera 2005’an hatiye diyarî kirin ji bo destpêkirina gera dawiyê ya gotûbêjan. Ewa ku hetanî niha ji gotinên Elî Larîcanî ku piştî Rohanî tevî şandên Ewropayiyan di têkiliyê de ye, derdikeve ku rejîma Îranê her li ser siyaseta borî ya xwe piştrast in û naxwazin bi vî awayê ku Amerîkayî û YE’ê dixwazin, alîkariyê bikin û teslîmê biryarên derve û vîna navneteweyî bibin, ev riftara rejîma Îranê karek kiriye ku YE’ê û Amerîka di warê siyasî û dîplomasiyê de di vî warî de ji berê mikumtir bin, heta astekê jî Îngilîstanê ku siyaseteke nerimtir ji berê pêş girtibû, niha ji tevan bo bêçek kirina Îranê ji çeka Etomî mikumtir e. Guhertina desthilata siyasî li Almanyayê jî faktereke bibandortir e ji bo eniya hevgirtî ya bêçek kirina rejîma Îranê. Serkevtina Xatûna Angela Merkel ji Partiya Fileyên Demokrat (CDU) bo serokatiya Almanyayê, siyaset danîna Almanya di warê navneteweyî de, bi taybetî li hember Rojhilata Navîn û alîkariya navneteweyî zexteke nû dibe li ser rejîma Îranê. Nemaze bandora çeleng ya Almanyayê di Yekîtiya Ewropayê de.

Di dema yek sala çûyî de derheq dosya Etomî ya Îranê li gor berê, alîkarî û hawahengî di navbera Ewropa û Amerîka de berbiçavtir bûye. Bê guman di vê qonaxê de jî pêvajoya wê dîplomasiyê bandoreke bicî û mezin li ser rejîma Îranê dê bike û derfetê nade rejîmê projektên xwe yên Etomî bidomîne û aqibet dê bigihîjne armancên xwe yên siyasî.

***Agirî:* Di meha Novembera 2005’an de, civîna Ajansa Vejena Etomê tê lidarxistin. Hûn li ser vê baweriyê ne ku Dosya Etomî ya Îranê dê ji Konseya Ewlekariyê re bihê şandin? Bi raya te yê hêja têkilî û hewlên dîplomasiyê dê bikarin biryarê biguherînin?**

Bersiv: Tişta ron û zelal eva ye, ew dema ku ji bo rejîma Komara Îslamî ji aliyê Yekîtiya Ewropayê û Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî hatiye dyarî kirin, bi eyan meha Novebera 2005’an ji bo destpêkirina gotûbêjan hatiye diyarî kirin û niha jî şandeke AVEN’ê li Tehranê ye û di çarçoveya biryara Lijneya Rêveber ya AVEN’ê û birgehên wê biryarnameyê tevî berpirsiyarên hikûmeta Îranê di gotûbêjan de ne. Bi raya dîplomatan eva derfeta dawiyê ji bo rejîma Îranê ye.

Ez li ser vê baweriyê me, Komara Îslamî ya Îranê nikare ew dîplomasiya ku heta niha li ser bingehên wê çûye, bidomîne. Sedema wê jî aşkira ye, fakterên derve û hundir hatine guhertin û ne di xizmeta Komara Îslamî de ne û di encamê de dê teslîm bibe. Lê pirsa rejîma Îslamî ya Îranê tenê ne çeka Etomî ye, piştgîrî ji terorîzmê û gelek tiştên din li ser vê rejîmê hene û dewleta Îranê ji vê çendê digere ku cure garantiyek pêre bihê dayîn, nemaze ji hêla welatên biryar bi dest ve. Ewa jî ne kareke hêsan e, him prosêsa jêkirina Îranê ji çeka Etomî û him pêvajoya demokratîzasyonê di Rojhilata Navîn de, tevî dîplomasiya Komara Îslamî û bingehên fikrî û ramanî yên rejîmê hev nagrin û her ev pêvajoye yê bûye sedema nigeraniya rejîmê û serokên wê pergalê. Amerîka û Ewropî di vî warî de her yekê dîplomasiya taybet bi xwe hene û pêvajoya guhertinan jî wisan dide xuya kirin ku dê bi hev re nêzîk bibin. Di encamê de dîplomasiya Komara Îslamî bêencam dibe.

***Agirî:* Di halekê de ku cîhan ber bi bêçek kirina Etomî diçe, çima Îran hinde li ser bidestxistina wan çekane tekezê dike?**

Bersiv: Rejîma Îranê her ji destpêka hatine ser şola xwe ve, xwe wekî welatê “**Um El Qura**” (Dayîka) Îslamê nasandiye û dirûşma **şandina şorşê** kire siyaset û rêbaza fermî ya xwe û di vî warî de dîplomasiya **Ne Rojhilat û Ne Rojava** bi aşkira kire bingeha têkiliyên xwe. Ji bo vê meremê tevî welatên Rûsya, Çîn, Almanya û hwd ... ji bo teyarkirina hêza xwe ya leşkerî û pitir qahîmkirina cî piyê xwe di herêmê de kete danûstandinê, nemaze li hemberî Îsraîlê de. Bi wan siyasetane ve welatên din yên deverê jî wekî Erebistana Siûdî, Mîsir, Sûriyê, Turkiyê û hwd ... hay dide ku ji bo bidestxistin û peydakirina çekên Etomî hewlê bidin, ji bo tesk û qutkirina desthilata welatên Ewropayê li herêmê û bi taybetî Amerîkayê û betalkirina projektên Îsraîlê li herêmê û kêmreng kirina bandora Îsraîlê li deverê û gihîştina wê bi eniyekê di herêmê de.

***Agirî:* Îdiayên Komara Îslamî li dor mifah standina aştiyane û bikaranîna ne leşkerî ji çekên Etomî çiqas rast e?**

Bersiv: Ji kesê re ev guman û şike nemaye ku rejîma Îslamî ya Îranê heta niha naverok û kakila wê basê bi vî awayê heyî nexistiye rojevê. Berpirsiyarên rejîmê her yek ji dîtingehekê ve tevî nûçegihan û şandên dîplomatîk armancên wan di vî warî de bas dikin. Berpirsiyarên leşkerî yên rejîmê gotinekê dikin û bi dîtina xwe Îsraîl û Amerîkayê pê ditirsînin! Pareke din wisan qala wê dikin ku ji bo armancên aştîxwazane û di hêla alîkarîkirin bo warê zanistî û ... mifahê jê distînin. Lê rejîmê hetanî niha Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî ji çawaniya vê projektê haydar nekiriye û agahiyên xwe yên pêwîst nedanîne ber destê wan. Di halekê de Amerîkayiyan wisan dayiye xuya kirin ku zanyariyên pêwîst ji wan projektane li cem wan hene û bêguman in ku rejîma Îranê ji bo armancên leşkerî mijûlê gihîştin bi wan çekane ye.

***Agirî:* Hûn helwesta welatên wekî Rûsya, Çîn û hwd ku tevî şandina dosya Etomî ya Îranê bo Konseya Ewlekariya UN’ê nerazî ne çawa dibînin? Gelo tu bêjî ev welatane li ser helwesta xwe mikum bimînin yan tevî Amerîka û YE’ê dê biçne nav eniyekê de?**

Dîtina me hemû demekê eva bûye ku tenê rêya çareserkirina pirsgirêkên siyasî diyalog e û eva baştirîn pirensîp e, lê desthilatdarên Îranê ne yên zimanê gotûbêj û diyalogê ne

Bersiv: Tişteke veşartî nine, yek ji wan welatan ku tevî rejîma Îslamî ya Îranê bi awayekî aktîv û çalak mijûlê alîkarî û çêkirina alav û amûrên wan projektane ye, Rûsya ye û pisporên vî welatî bi awayekî çalak zêrevaniyê bi ser de dikin. Ew jî ji bo têkiliyên dîplomatîk yên Rûsyayê bi rejîma Îranê re û pûte û girîngiya jeopolotîk ya Îranê ji bo Rûsyayê vedigere. Nemaze piştî hiloşîna rejîma Paşayetiya Hihemed Riza Şahê alîgirê Amerîka, rewşa hevkarî û

Pirsa Îranê tenê ne çeka Etomî ye, piştgîrî ji terorîzmê ye, binpêkirina mafên mirovan, maytêkirin di kar û barên hundirê welatan û dijberî tevî prosêsa demokratîzasyona Rojhilata Navîn û aştiya Ereban û Îsraîlê û hwd... e

berfirehkirina têkiliyên navbera wan bikêrtir bû. Herwiha dewleta Çînê jî yek ji wan welatên din e ku peywendiyên siyasî û aborî bi Îranê re heye, bi vî awayî di siayseta navdewletî de piştgîriyê ji Îranê dikin û hez nakin berjewendiyên wan bikevine metirsî û xeterê. Herwiha me dît heta dema dawiyê jî piştevaî ji rejîma Sedam kirin û di civîna Konseya Ewlekariyê de berevajî Amerîka û hevalbendên wê helwest girtin.

Lê piştî hiloşîna rejîma Bees ya Îraqê, him Rûsya û him Çînê û heta astekê jî ew welatên din yên Ewropayê ku dijî wî şerî bûn, hest bi xisirîn (têkçûn)ê kirin û di wê dîplomasiyê de bi ser neketin. Li gor Îranê, niha ew welat hest bi wê dikin ku guhertin dê Îranê jî bigrin û Yekîtiya Ewropayê û Amerîka jî di vî warî de alîkarî û hawahengî wan ji caran zêdetir e. Di encam de Rûsya û Çîn hetanî ser nikarin wan siyasetên xwe bidomînin û neçar in ku berjewendiyên xwe yên domdirêj li berçav bigrin. Her wisa ku me dît di civîna borî ya Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî de helwesta berevajî siyasetên rejîma Îranê û hêviyên wan bûn. Ez li ser vê baweriyê me ew welatene bi YE’ê û Amerîkayê re dê hawahengiyê bikin û rûpeleke din ji alîkariya navneteweyî dê vekin.

***Agirî:* Xelata Nobel ya Aştiyê a îsal (2005), ji Rêxistina Etomê ya Navneteweyî û serokê vê rêxistinê, Mihemed El – Beradeî hate dayîn. Cenabê te dana vî xelatê mezin bo wê rêxistinê û serokê wê çawa dinirxînin?**

Bersiv: Ez dana xelata Nobel ya Aştiyê a sala 2005’an ji bo RAVEN’ê û serokê vê ajansê, Mihemed El – Beradeî bi tişteke biwêc û jêhatî dizanim. Civaka niha têhniyê azadî û tenahî û aşitiyê ye, me ceribandinên sedan şerên mezin û biçûk heye û niha gelek mijar û babet wekî şîret û çîrok bi nifşên niha û pêşerojê re tê gotin. Nefret û bêzariyê ji şer dikin û çeka Etomî û her cure çekeke din ku bikom xelkê şehîd dikin û dibin sedema jînosayd û têkdana rewşa ewleyî û tenahiya xelkê alav û amûrên ew lênehatinê ne. Her kesek û her aliyek ji bo jêkirin û bêçek kirina wan dewletên dîktator û totalîter ji wan çekan hewlê bide, xizmet bi tenahî û ewlekarî û rihetiya civaka mirovahiyê ye û hewce ye rêz û hurmet ji wan bihê girtin; Mihemed El – Beradeî di pirsa dewleta Lîbyayê û Kureya Bakur û zaf cihên din roleke berbiçav lîstiye û lewra ew xelata pêre hate dayîn. Niha jî di vê rêyê de xizmetê bi ewlekarî û aştiya navneteweyî dike.

***Agirî:* Bêguman heke dosya Etomî ya Îranê ji Konseya Ewlekariyê ya RNY’ê re bihê şandin, dewleta Îranê tevî bayko û dorpêçên dijwar yên aborî û hwd berbirû dibe. Dorpêçên aborî jiyana neteweyên Îranê dê nexweş û dijwartir bikin. PDK Îranê tevî wan dorpêçane razî ye?**

Bersiv: Siyaseta me eşkere ye û di rêkevta 27.09.2005’an me tevî çend rêxistinên siyasî yên Opozîsyona Îranê daxuyaniyeke hevbeş li derveyî welat belav kiriye û me dîtin û nêrîna xwe tê de da xuya kirin û berpirsiyariya wan qanûnşikandinên rejîma Îranê tevî Ajansa Vejena Etomê ya Navneteweyî û YE’ê û ... xistiye stûyê rejîma Îslamî ya Îranê û serokên wê rejîmê. Dîtina me hemû demekê eva bûye ku tenê rêya çareserkirina pirsgirêkên siyasî diyalog e û eva baştirîn pirensîp e, lê desthilatdarên Îranê ne yên zimanê gotûbêj û diyalogê ne. Mixabin heta niha jî neteweyên Îranê bêş û vêrgiya vê serhişkiya wan daye.

Li dor dorpêçkirinên aborî li ser Îranê, di rewşekê de ku gotûbêjên Ajansa Etomê ya Navneteweyî, Yekîtiya Ewropayê di meha Novembera 2005’an de tevî Îranê bêencam be, her cure biryarek di hêla cezadana desthilatdarên rejîmê be û bandora nebaş li ser qedera gelên Îranê nebe, alîkarî bi pêvajoya demokrasîxwaziya Îranê ye û xweşkirina rewşê ji bo paşdekişiyana rejîmê di asta navneteweyî de ye. Lê divê ew siza hawaheng be, Ewopa û Amerîka û hwd ... li ser wê piştrast bibin, ne wekî dorpêçên salên 1987’an ya Rîgan û dorpêçkirina Bîl Kilînton di sala 1995’an û dorpêçên Bencamîn Gîlmen di sala 1996’an û siyaseta çend salî ya Komarîxwazan ku tenê terzek ji zext û givaşê di rêya siyasetên xwe yên taktîkî de bûye. Ew hemû dizanin ku pirsa Îranê tenê ne çeka Etomî ye, piştgîrî ji terorîzmê ye, binpêkirina mafên mirovan, maytêkirin di kar û barên hundirê welatan û dijberî tevî prosêsa demokratîzasyona Rojhilata Navîn û aştiya Ereban û Îsraîlê û hwd... e. Bi kurtî niha rejîma Îslamî ya Îranê ye ku tenahî û ewlekariya navneteweyî bi tirsê re berbirû kiriye û heke çeka Etomî cihê tirsê heye û tevkuj e, teror û piştevanîkirin ji terorîzmê jî ku Komara Îslamî alîkarê bingehîn yê wê ye ji vê çekê bi xetertir e. Encama vê hewla dîplomatîk divêt zincîr û bend kirina dest û pêyên serok û rayedarên rejîma Komara Îslamî ya Îranê be.

***Agirî:* Hevalê birêz û xebatkar, Kekê Mihemed Nezîf Qadirî, spas ji bo beşdarî kirina te di vê hevpeyvîna taybet ya Agirî de.**

Bersiv: Ez jî hêviya serkevtinê bo we di kar û xebatê de dikim.

Turkiye li hember kirîza endambûn li Yekîtiya Ewropayê û pirsgirêka Kurd!

Sarîna

Roja 3'ê Oktobera 2005'an, Wezîrên Derve yên welatên endame Yekîtiya Ewropayê piştî bas û gotûbêjeke zaf, aqibet gihîştine vê encamê ku guftûgoyên endambûna Turkiyê di wê Yekîtiyê de bi fermî dest pê bike. Ji bo vê meremê gelaleyeke nûkirin û pêşxistina siyasî, aborî û kulturî li hember Turkiyê de hatiye danîn heya di pêvajoya endambûn di Yekîtiya Ewropayê de ku aliyê kêm 10 salan dê bikişîne wan cî bi cî bike. Encama rûniştina 3'ê Oktoberê ya serokên 25 endamên Yekîtiya Ewropayê li Luksembûrgê, ji dîtingeha dewleta Turkiyê ve serkevtineke mezin hatiye hesibandin. Ragihandinên giştî yên wî welatî roja 3'ê Oktoberê bi vekirina rûpeleke nû ji dîroka hemdem ya Turkiyê û bicîhatina armancên Mistefa Kemal(Ata Turk) avakerê Komara Layîk ya Turkiyê, li nav kirin.

Olî Rehn, Serokê Komîsyona pêşxistina Yekîtiya Ewropayê di seredana roja 6'ê Oktoberê bo Ankarayê, gelaleya amadekirî ya wê komîsyonê ku pêkhatiye ji xarîteya ew nûkirin û pêşxistinên ku hewce ye Turkiye beriya endambûnê, berçav bigre, pêşkêşî berpirsiyarên Ankarayê kir. Her çend ev gelaleya heta meha Desambera pêşîn nahête belav kirin, lê li gorî rapora Ajansa CNN Turkê, reformên aborî, kulturî û siyasî, bo mînak dana mafê kêmaniyên neteweyî, bi fermî naskirina para rûniştvanên Yûnanî yên Qîbrisê, qebûlkirina komkujiya Ermeniyên wî welatî 90 salan berî niha û daxwaza kêmkirina desthilata Arteşê, aliyên mijara ew gelaleyê ne ku hewce ye Turkiye beriya sala 2015'an wan cî bi cî bike. Li hember de Yekîtiya Ewropayê piştgiriyê ji Turkiyê dike bona vê çendê ku bikare wan daxwaziyan bi cî bîne. Di sala 2015'an de Turkiye bi endamê fermî yê wê Yekîtiyê tê wergirtin, ji bilî vê çendê heyameke dinê bo tê diyarî kirin heta wê dema ku Turkiye bikare xwe tevî qanûn, pîvan û buhayên wê Yekîtiyê rê bixe.

Endambûna Turkiyê di Yekîtiya Ewropayê de dibe sedema vê çendê ku aboriya lawaz ya wî welatî geşe bike û bi têkelbûn tevî aboriya Ewropayê bihêz bibe. Bêkarên wî welatî bi azadî dikarin biçin bo welatên din yên Ewropayê û bi giştî berhemên cur bi cur yên Ewropayê bi nirxa firotinê di wan welatan de, bikevine destê xelkê Turkiyê, sermayedar di parên senetî, cotkarî û elekteronîkê di welatê Turkiyê de gelek zaf dibin. Ji aliyeke din jî gerokên Ewropayê pitir ji berê dê bigihîjne seyrangeh û navendên torîstî yên Turkiyê.

Li gorî daxuyaniya Wezareta Çand û Sefer û Geryana Turkiyê seneta torîzmê ku yek ji bingehên aboriya wî welatî ye, ne tenê her geşeyê dike, belkî dopîngê dike.

Xwendekarên Turk bi azadî dikarin di zanîngehên Ewropayê de bixwînin û bi kurtî warê jiyan û pêşketina Turkiyê digihîje asta welatên Ewropayê.

Çareseriya pirsgirêka Kurd merceke bingehîn ya endambûna Turkiyê di Yekîtiya Ewropayê de ye

Cuda ji warê aborî, demokrasî di welatê Turkiyê de dê pêş bikeve û pirsgirêkên sereke yên hundir û derve yên wî welatî tên çareser kirin. Xatûna Hêlîn Filawtêr Seroka Komîsyona Mafên Mirovan ya Parlemana Ewropayê roja 7'ê Oktoberê li Ankarayê got: "Hewce ye ew berbendên qanûna bingehîn ya Turkiyê ku rêyê ji bicî hatina mafên mirovan yên kêmaniyên neteweyî û yek ji wan gelê Kurd digre, bihên guhertin." Bi wateyeke giştî çareseriya pirsgirêka Kurd merceke din ya endambûn di Yekîtiya Ewropayê de ye ku divêt Turkiye beriya çûn bo nav wê Yeketiyê, cî bi cî bike.

Mercên Yekîtiya Ewropayê ji bo endambûna Turkiyê, dewleta wî welatî bi du pirsgirêkên sereke re berbirû kiriye. Ji aliyekê encamdana hatina wan mercane, xewna li mêjîn ya endambûn li Yekîtiya Ewropayê, dibe bilqa ser avê. Ji aliyeke din jî gavavêtin ji bo encamdana mercan, ji dîtingeha pareke zaf ji Turkan bi wateya paşdekişan ji wan pirensîp û bingehên fikrî ye ku ji destpêka avakirina Komara Turkiyê ya Layîk ji Hêla Ata Turk ve hatine danîn. Turkên tundraw û ewên ku xwe bi domkerê rêya Ata Turk dizanin, nemaze endam û alîgirên Partiya Tevgera Neteweyî (MHP), ku bi tundî dijberiya pirosêsa enadambûna Turkiyê di Yekîtiya Ewropayê de dikin. Ew bawer in ku pêşvebirina demokrasiyê di wî welatî de, tirsa parvebûna welat li Rojhilatê û bihêzbûna girûpên Îslamî li Rojava zêde dike û nirxên neteweyî jar dike û çanda Pan Turkîzmê ji nav dibe. Ji dîtingeha wan ve di asta derve de jî pejirandina regezkujiya yek milyon û nîv Ermeniyan ji hêla Civata Ciwanên Turk di dema şerê cîhanî yê yekemîn de ku piştre Mistefa Kemal Ata Turk di wê civatê de bû endam û Serok, bêhurmetî bi avakerê Komara Layîk ya Turkiyê ye. Herweha heta demekê jî para Turkakincî ya Qîbrisê ku tenê Turkiye bi fermî nas dike, ji aliyê Ewropayê ve bi fermî nehê nas kirin, nabe Turkiye jî para akinciyên Yûnanî yên Qîbrisê ku niha endamê Yekîtiya Ewropayê ye, bi fermî binasîne.

Serbarê wan pirsgirêkane dewleta Turkiyê û li serweyî hemûyan Receb Teyîb Erdoxanê Serok Wezîr li ser domandina rêya çûn bo nav Yekîtiya Ewropayê tekezê dike. Erdoxan di axavtineke dîrokî li roja 7'ê Oktoberê de, bersiva neyarên xwe da û got: Pêşdebirina demokrasiyê di welat de, Turkiyê ber bi pêşerojeke baştir û asta jiyana xelkê wî welatî bi awayekî gelek baş dibe jor.

Li gor vê çendê ku reform û xwe berhevkirina Turkiyê ji bo endambûn di Yekîtiya Ewropayê de aliyê kêm 10 salan dikişîne, ne xuya ye ku dewletên paş Erdoxan dê siyaseta gavavêtin ber bi Ewropayê bidomînin yan na? Bi vî halî eva ku zaf girîng e, eva ye ku hewce ye gelê Kurd li Kurdistana Bakur ji pirosêsa endambûna Turkiyê di Yekîtiya Ewropayê de, piştgîriyê bikin. Ji ber vê çendê ku pêşdeçûna demokrasiyê û bicî anîna mafên kulturî û mirovî yên Kurdên Bakur wekî merceke sereke yê Ewropayê ji bo wergirtina Turkiyê, dikare bidestxistinên gelek girîng û binirx ji bo gelê me di vî para Kurdistanê de di şûn de be û eva ku tekoşer û azadîxwazên Kurd li Turkiyê dehan sal e ji bo bidestveanîna wan xebatê dikin, bicî bîne.

Femînîzm çî ye?

Hemîd Muxtarî

Bo cara yekemîn goteya Femînîzmê bi awayê şiroveyî û di mijareke nojdarî (tibî) de bi zimanê Fransayî, bona geşekirina endam û taybetmendiyên zayendî (cinsî) yên nexweşan û bi taybetî mêrekî bi kar dihat ku wisan xuya bû ku seba wan taybetmendiyên jinane di laşê xwe de zecir dikişand. Piştre Eliksandir Doma nivîskarê Fransayî ev goteya di biruşûrekê de li jêr navê **Mêr û Jin**, di warê wan jinan de bi kar anî ku bi awayekî bi berçav wekî mêran rabûn û rûniştin dikirin. Femînîzm wekî goteyeke siyasî, ji sala 1937’an a Zayînî pêde kete nava çanda Fransayê de.

Divêt em bibêjin Femînîzm (serhildanek ji bo xwestekên hiqûqî yên jinan) di dawiya sedsala 19’an ya Zayînî û li pey lome û gazindeyên derheq hinek newekheheviyên civakî de pêk hat û ev newekheviyane şirove kirin û dîtingehên cur bi cur anîne hole, bi awayekê ku bi sedema girêdayîbûna dîtingeh û nêzîkatiyên Femînîstî bi mektebên Felsefî û siyasî yên Rojava, çiqên cur bi cur ji Femînîzmê pêk hatin, ku her yek ji wan bi lênihêrîneke taybet û cuda, li pirsên hiqûqî yên jinan dinihêrin, ku **Femînîzmên: Radîkal, Lîberal, Sosyalîst, Marksîst, Post Modern û Îslamî,** ji girîngtirîn curên Femînîzmê ne. Lê bi awayekî giştî vana hemûyan armancek hevbeş hene ku ew jî dijberiya bi ferq û cudahî û sitema tixmî re ye. Lê bi sedema wê zulma ku li wan tê kirin, berhevdanên cur bi cur derdixin hole û li ser vê bingehê jî rêyên cur bi cur pêşniyar dikin. Bi gotina Dirînk Wîlfard, ya baş ev e ku di ciyê goteya **Femînîstê** ji goteya **Ên Femînîst** mifah bihê wergirtin. Çunkî bûr û rayên Femînîstî ev hinde zaf in ku mirov nikare hemûyan di çemkekê de kom biket. Yanî çi pênaseyeke yekînî (wahid) ji Femînîzmê çi nine. Xatûna Rojê Kawiz, ji Femînîstên naskirî di vî warî de dibêje: “Min bi xwe jî nezanî kanê Femînîzm çî ye.”

Smon Dibwar, Femînîzmê bi awayekî giştî bi wateya çalakî û xebata di rêya xwestekên jinan da pênase diket. Marî Loîze Canson, Femînîzmê bi xebata dijberî Sîksîzmê, yanî mifah wergirtina nebaş ji cinsê jin di civakê, yan jî xebata bi dijî wê pênase dike.

Hinek ji jinên radîkaltir, dîtingeh û raya wan ji Femînîzmê, şikandina sîstema bab serdestiyê bi awayê sîstema heyî û nehêlana parvekirina kar li gorî cinsiyetê bi taybetî di malbatê de ye.

Bîr û ra û dîtingehên cur bi cur di nava Femînîstên cîhanê de hene, lewra ji dehsala 1980’an ya Zayînî pêde di ciyê Femînîzmê de ji goteya “Ên Femînîzm” (Femînîstan) mifah tê wergirtin.

Xatûna Nîrê Tûhîdî, nivîskara pirtûka **Femînîzm, Demokrasî û Îslametî**’yê bawer e ku mirov dikare hinek bingehan peyda biket ku hemû kes wê yekê bipejirîne, lê pênaseya wê ji Femînîzmê bi vî awayî ye. Bawerî bi wekheviya maf, firsendan, îmkanatan û ciyê civakî yê jin û mêran û cehd û tekoşîn di warê ji nav birina desthilatxwaziya cinsî û mêr serdestiyê û bi dawî anîna zulm, ferq û cudahî û tund û tûjiya bi dijî jinan. Bi vî awayî ya ku gişt Femînîzman bawerî pê heye û niqteya hevbeş ya wan e, di du pirsan de tê kurt kirin:

1.Jin bi sedema cinsiyeta xwe bendewarê destê ferq û cudahiyê ne.

2.Ev ferq û cudahiya nabe bimîne û divêt ji nav here.

Ev ji nav çûna wê jî hewcehî bi goherîna sîstema aborî, siyasî û civakî heye. Di hemberî vê yekê de Femînîzman di du pirsên sereke de bi hev re dijberî heye, ku ev dijberiya bûye sebebê pêkhatina girûpên cur bi cur yên Femînîstî.

A) Sedema bindestiya jinan

B) Rêçareya guherîna rewşa jinan

Mektebên Femînîstî:

1. Femînîzma Lîberal. Armanca wan pêkhatina civakeke du cinsî ye. Civakek ku endamên wê, nêr yan mê ne, lê taybeymendiyên jinane yan mîrane bi hev re ferq û cudahiyekî zor nîşan nadin. Evane bawer in ku ji rêya guherîna yasayan û pêkanîna firsendên zaftir ên hînkirinê û yên aborî û çûna jinan bo nava bazneya kar û xebatên civakî mirov dikare bigihîje van armancan.

2. Femînîzma Marksîstî. Femînîzm berhema cehd û tekoşîna wan jinan e yên ku Marksîzm pan û berfireh kirin, da ku bikarin şiroveyeke bicî ji bo jêrdestî û zulma ji jinê di civakên sermayedarî de peyda bikin. Bi raya Mekteba Femînîzma Marksîstî, guherînên aborî çavkaniya bindestiya jinan in û şoreşa senetî û retkirina sermayedariyê sebebkarê rizgariya jinan ji rewşa niha ye.

3. Femînîzma Radîkal. Radîkal Femînîzm sebebê bindestiya jinan di xwezaya xwe bi mezinzanîn û tund û tûjiya mêran de dizanin û bawer in ku newekheviyên di navbera jin û mêran de reh û rîşalên kûr di çand û awayê bîrkirinan de heye û şoreş di yasayan de heya wî çaxî ku di nava çanda heyî de pêk bihêt, tenê dermanek e ji bo birînên kûr yên cinsê mê. Armanca Radîkal Femînîstan pêkhatina civakeke bêy cinsiyetê ye.

4. Femînîzma Sosyalîst. Bi raya vê girûpê di gişt civakan de, cinsê nêr bi ser cinsê mê de têkiliyeke xwedî desthilat pêk aniye, lê ev têkiliya di sîstema sermayedariyê de bi awayê bab serdestiyê derketiye holê, ku radeya zulma ku li jinan tête kirin nîşan dide. Femînîst Sosyalîst sîstema aborî û desthilata bab serdestiyê bi sebebekarê bindestiya jinan dizanin û xebata çînayetî û cinsiyetî bi rêçareya rewşa jinan dizanin.

5. Femînîzma Post Modern. Bi raya wan her çandekê (ferhengekê) ji arîşeyên civaka xwe re bersîvên xwecî hene, ku divêt tenê di çarçoveya hemen wê çandê de bû nirxandin, lê jin di rewş û herêmên cur bi cur de divêt rêyên cur bi cur ji bo berêkaniya bi bav serdestiyê re peyda bikin. Hinek ji rewşenbîrên vê girûpê li ser parastina taybetmendiyên jinane pê dadigrin û bawer in ku jin hewcehî malbatê û hebûna zarokan e. Post Modernîzm sebebê jêrdestiya jinan, wan riftaran dizane ku ji destpêka ji dayîkbûnê di navbera keç û kur de cudahiyan pêk tîne. Lewra civakekê bi baş dizane ku du cinsiyetî be û tê de wekheviya mafê jin û mêr hatibe parastin.

6. Femînîzma Îslamî. Bawer e ku bona pêşîgirtin ji sekolarkirina civakê û Îsalmê, divêt mirov ser ji nû ve dest bi Îslamîkirina civakê biket, çunkî tirsa bingehîn ya Rojavayê li ser civaka Îslamî, xetera çandî ye, ne siyasî û aborî. Di vê navberê de jinan rola bingehîn hene. Çunkî hilgirên eslî yên çandê têne hesibandin. Lewra “Hicab” (li xwekirin), tenê ne nîşaneya şerm û heyayê ye, belkî berjenga berevanî ji Îslamê, parastina çarçoveya malbatê û nasnameya Îslamî ya civakên misilman e. Ew gilî û gazindeyan ji malbateke kevneşop û li gorî serdestiya mêr dikin. Armanca wan hebûna malbateke li gorî rola her yek ji wan û retkirina serdestiya mêr e. Ew demokrasiyê di malbatê de bi altirnatîveke baş ji bo serdestiya mêr dizanin û li ser rola jinan li beşdariya di nava kar û barên siyasî û civakî de pê dadigrin.

Di dawiyê de divêt em bibêjin ku armanca bingehîn ya Femînîzmê xebata dijberî rolê ji pêşde diyarîkirî yê jinê, ji hêla civakê ve ye.

Çavkanî:

1.Mijara, Peydabûn û cur bi curiya mekteba Femînîzmê

2.Mijara, Ez xwe bi Femînîzm dizanim, N: Sîmun Dibwar

3.Mijara, Femînîzm çî ye?

Dîsa keçekê xwe şewitand

Mixabin xweşewitandina jinan yek ji pirsgirêkên aşkira û rojane yê welatê me ye ku eva jî ji bo binpêkirina mafê jinan ji aliyê komek mêr, qanûn û kevneşopiyên şaş yên civakê vedigere. Li gorî rapora Tayê Mehabadê ya Rêxistina Mafên Mirovan li Kurdistanê dîsan li Kurdistanê û bajarê Mehabadê keçekê bi navê **Munîre Pîrebab** bi sedema zexta malbatê û pirsgirêkên derûnî agir berda xwe. Jiyê Munîrê 21 salî bûye û di vê rojê de piştî vegeriyan ji bazarê, ji aliyê birayekî xwe yê 15 salî dikeve ber zextê û bi heceta dereng hatin bo malê bi bêavrûyiyê tê gunehbar kirin. Munîre vê yekê napejirîne û ji bo pirotesto kirina vê tawanê diçe nav Serşoka malê û Benzînê bi xwe de dike û xwe dişewitîne. Piştî ku pitir ji %90 a cendekê wê agir digre, bi birîndarî ji bo nexweşxaneya bajarê Urmiyê tê şandin. lê piştî sê rojan, şeva pêncşemî 29.09. 2005'an jiyana xwe ji dest da.

Li gorî agahiyên Rêxistina Mafên Mirovan li Kurdisatnê, malbata Munîre demjimêr 3'ê şevê û bi dizî ve û bê vê çendê ku kes haydar be, termê şewitî yê Munîrê li goristanê veşartin.

Tê gotin, qirar bûye ku di hefteya şûnde Munîre bi kesekê re bizewice. Wisan tê xuya kirin ku Munîre bi vê zewicînê re nerazî bûye.

Li bajarên Kurdistana Îranê xwe şewitandin û xwe kuştina keç û jinan ber bi zêde bûnê ve diçe.

Salane di cîhanê de 5 hezar jin û keçên ciwan bi navê namûs û şerefê ve tên kuştin

Di seranserê cîhanê de kuştinên di bin navê namûs û şerefê ve berdewam tê dîtin, goteya **qetlên namûsî** ji dîtina kevneşopî ji namûs û şerefê tê ku ew jî tu peywendiyek bi civakên şaristanî nine, eva di halekê de ye ku di gelek civakên mêr serdest yên kevneşop de avrûyê civakî yê mêran ku xwe xwediyê şerefa malbata xwe dizanin, girêdayî peywendî û rabûn û rûniştinên xizmê wan yê zayenda mê ve ye.

Dahûrandin li ser wan kiryarên hov derdixe ku qetlên namûsî yan bi merema vegerandina şeref û namûsa malbatî yan veşartina hin kiryaran wekî peywendiyên zayendî bi mirovên xwe yên nêzîk yan jî bi merema çareser kirina pirsgirêkên malbatî weke dilnexweşiyên mîratî û Eşîreyî û yan jî li ser pirsên aborî diqewimin.

Li gorî serhijmariya Rêxistina Neteweyên Yekbûyî salane bi qasê 5 hezar keç û jinên ciwan bi navê namûs û şerefê tên kuştin. Ewa di halekê de ye ku serhejmariya wê ya rastî divê zaftir ji amara gotî be, ji ber ku gelek caran di hemberî gelek kiryaran de bêdengî tê kirin û malbatên goriyên namûsî ew kiryara xwe ya hov direw derdixin û wê weke xwekuştin, lihev ketin yan jî bezirbûnê didin xuya kirin.

Tund û tûjî temenê Mêran kêm dike!

Lêkolînvanan di 51 welatên cîhanê de piştî lêkolîn û hûrbûn li ser serhejmariya mirinê di nava jin û mêran de, gihîştin vê encamê ku jiyê zilaman ji yê jinana kêmtir e.

Li gorî vê lêkolînê li civakên ku tund û tûjî dijî jinan tê bikaranîn, temenê zilaman kêmtir e. Ev lêkolîna han di 51 welatan li Ewropa, Asiya, Amerîka û Usturaliyayê de hatiye encam dan. Di vê derbarê de lêkoler xuya dikin ku hebûna tund û tûjiyê li dijî jinan zirarê digihîne her du aliyan û ev zirare di zilaman de dibe sedema kêmbûna temenê wan yê normal!

Jêder: irwomen.com

Neteweyên Yekbûyî: Ferq û cudahîdanan dijî Jinan û Ciwanan li cîhanê zêde dibe

Rêxistina Neteweyên Yekbûyî raporek weşand û tê de Ferq û cudahîdanan dijî Jinan û Ciwanan li cîhanê bi gefeke mezin zanî. Ev rapore dide xuya kirin ku pitir ji 500 000 jin li seranserî cîhanê seba pêgiranî û zanê jiyana xwe ji dest didin. Ji aliyê din jî nîviya bêkarên cîhanê ciwanên bin 24 saliyê pêk tînin.

Rapora Saziya Nifûsa Rêxistina Neteweyên Yekbûyî kêmtir ji mehekê piştî civîna serokên welatên cîhanê di Neteweyên Yekbûyî hatiye weşandin. Xebat dijî hejarî û belengaziyê û parastina mafên mirovan di hemû welatên endam di Rêxistina Neteweyên Yekbûyî de mijara eslî ya hevdîtin, gotûbêj û axavtinên vê rûniştinê bûne.

Roman û Ewropa

(Beşa 5 û dawî)

Mîlan Kondera

Wergeran ji Farsî: Emîr Şuaîvend

Yekîtiya dîroka cîhanê, ango ew hêviya mirovhezane ya ku Xwedayekî nazdar derfeta bi cî gehandina vê berhev dikir, tevî alternatîvekî kêmxwaz û şiyarker re hember dibe. Her ku diçe mêhrûyên kêmkereve tevnên hebûnê dixwen û wê ji hev diqetînin. Heya qasekê ku mezintirîn biserhatên evînî jî dibin bi komek bêkakil û bêcan. Lê rewşa civakekî nûjen rehendên gelek mezin raberî bûyer û derkevtên wê berneletiyê dike. Hemû jiyana mirovekê bi kiryarên wî yên civakî û dîroka neteweyekê bi ser hinek ji bûyerên biçûk tê kêm kirin ku her yek ji wan jî bi şiroveyekî tenghizrane tê asê û teng kirin. Mirov di gêjava Haylî ya kêmker de tê xendiqandin û her li wir e ku **giyanê hebûna dihar** yê Huserl yekser dikeve bin sîberê û hebûn hêdî hêdî bîrve diçe.

Lê ger ku pêwîstiya hebûna romanê eve ku cîhan hebûna diyar tim raxe ber çavê me û me ji xetera **bîrvekirina hebûnê** biparêze, erê gelo pêwîstiya me bi romanê îro ji her demekê zaftir nine?

Raya min jî ev e. Lê mixabin ku mêhrûya kêmkereve ketiye canê romanê jî û bi wî rengî ne tenê wateya jiyanê ku wateya berhemê hunerî yê ser û bin bûyî ye, roman jî weke parek ji çandê ketiye destê alavên ragihandin û peywendiyên giştî. Ev alavên han sedema hevgirtin û yekîtiya dîrokê ne û di wê qadê de diyardeya kêmbûnê bihêz û santiral dike. Ew ramanên sade û sewa û çarçovedar di seranserê cîhanê de belav dikin; ew bi awayekê wan hizr û raman a ntekûz dikin ku piraniya xelkê û hemû mirovahî wê dipejirînin; ev çende ne girîng e ku organên cur bi cur yên alavên ragihandina giştî qazancên siyasî yên cur bi cur dişopînin.

Li pişta ew natebahiyên rûçikî, wureyekî tak hakim e. Ger ku em mêzeyî heftînameyên siyasî yên çep û rast li Ewropa û Amerîka ji Taymê bigre heya ku Şpîgilê bikin, wê gavê dê bibînin ku hemû bi rengekê ji jiyanê dinêrin; ew mijarên di bin navên hevreng û bi tekûziyekî wekhev, ref dikin; awayê rojnamevanî û şêwazên mîzanpaj û peyvên wekhev hene, selîqeyên wêjeyî yên wan jî weke hev in û gelek tiştên wekî hev girîng yan jî ne girîng dihesibînin. Riha dema me heman riha hevpar ya alavên ragihandina giştî ye ku li pişta serhildana siyasî de xwe veşartiye. Bi raya min ev riha han bi hukmê romanê re ne wekhev e.

Cewhera romanê tevlîhevî ye. Her romanek bi xwendevanê xwe re dibêje ku: her tiştek ev qas jî ne hêsan e ku em difikirin rastiya timdemî û herman ya romanê jî her eva ye. Lê di cîhanekê de ku pêkhatên wê hindek bersiv in ku carin di pêş pirsê de derdikevin û pirsiyarê ji nirxê dixin, dengê romanê roj bi roj lawaztir dike. Di vê cîhanê de rastî yan tevî Ana ye yan jî bi Karnîn re ye û gotinên Servates ku ji keda nasîna rastiyê diaxivî û ev çende bi bîr dianî ku rastî tim ji destê mirov direve, hikmetekî bê ber û zêde dixuye.

Cewhera romanê berxwedan e. Her berhemek bersiva berhema pêşîn e; her romanekê giştiyeta ezmûnên [dîrokê] bi xwe ve girtine. Lê riha dema me bi riştî di dema niha ya bertengkirî de ye ku rehendên qahîm û berfireh yên wê, rabihuriya me ji asoyê dûr dixin û demê her bi qasê xwe yê kin di dema niha de berdidin. Di çarçoveya vê nizamê de êdî roman berhemek nine;(ne karek e ku dê biserve biçe û paşerojê bizeliqîne pêşerojê), bûyerek e di nava bûyerên din de; pêngavekî bê nirx e, rûçikekî sade û sakar e.

Gelo eva hemû tê wateya vê ku roman di **cîhana ku tê de biyanî ye** dê ji nav biçe? Gelo ew dê Ewropa her weha bihêle heya ku hebûnê ji bîrve dibe? Erê gelo roman dê her di çarçoveya wan axavtinan de bimîne ku dibêje roman piştî dîroka romanê tê nivîsandin? Nizanim. Tenê tiştê ku ez baverim dizanim eva ye ku roman nikare bi serdemê me re di tebahiyê de be. Ger ku qirar e wek roman pêş bikeve, wî çaxî roman tenê bi dijberî tevî pêşkevtina cîhanê dikare pêş bikeve.

Awangardistan rûçikekî din hebûn. Ew mijûlî wê çendê bûn ku bi pêşerojê re hevsû bimînin. Bê şik hunermendên Awangard berhemên cesûrane, estem û hejîner afirandin, lê ew baver bûn ku riha dîrokê bi wan re ye û gelek nakêşe ku dîrok wan erê bike.

Ez jî çaxekê baver bûm ku pêşeroj tenê dawerekî bêalî ye. Lê paşan min zanî ku kevir bi sîng bûna pêşerojê xerabtirîn cura hevdengiyê ye. Xwe hebandinekî gelek bihêz û neqencane ye, ji ber ku pêşeroj tim bihêztir ji paşerojê ye. Bê şik ewê bi ser me dadmendiyê bike, lê di halekê de ku ne xwediyê tu desthilatekê ji bo vî karî be.

Her di wî halî de ger ku bi ramana pêşkevtinê bi gumanim, ez evîndarê kîjan nirxê me? Xwedê? Welatê bav û kalan? Xelk? Tak? Bersiva min her bi wê qasê ku sadiqane ye, henek e jî: Evîndarê tu tiştekê ji bilî romana Ewropayî ninim; ango bi ev mîratê nenaskirî ku ji Servantes re gihîştiye me.

AZWERÎ

ADAR JIYAN
adarjiyan@mynet.com

Azwerî; wekî hewes, dilxwazî, dilsozî, sadiqî û girêdaniya tiştê ku mirov nirx û qîmetê didiyê, tê zanîn û ravekirin. Her mirovek di dilê xwe de azweriyekê disêwirîne û meyl û bala xwe dide ser wê azweriyê.

Belê tiştê ku mirov arasteyî hezkirin û azweriyên mezin dike bengînî ye. Bengînî, dildarî û hewesdariyê pêk tîne. Hewes û hewldan destpêka serkeftin û serfiraziyê ye. Di domana serkeftin û serfiraziyê de hewsdarî roleke pir girîng dileyîze. Heke hewes tune be, cehd û hewldan jî tune ne. Ku cehd û hewldan tune be, ked û tehb ji bo ro de diçin. Belê çeqa hemû hest û bestên derûnî yên ku mirov ber bi erêniyan vedike, azwerî ye. Ango azweriya jıyanê ye.

Azweriya jiyanê, pêşî bi nirxdayîn, hezkirin û girêdaniya mirov dest pê dike; bi eşq û evîna civakê re dikemile û li sewdaseriya mirovahiyê dadigere. Azwerî û sewdaseriya jiyanê çi ye, çilo ye û çawa pêk tê; em ê hinekî li ser wê rawestin û serê xwe biêşînin.

Jiyan, bi qasî ku mirov di riya wê de umrekî(temenekî) têrtêje, têrwate û têrevîn biserifîne, girîng û qîmetdar e. Biha û qelenê jiyanê bi tu nirx û hêjahiyan re nayê hevberkirin û miqayesekirin. Ew, pile û lûtkeya hemû payeberzî û girnabihatiyên dinê ye. Tu tişt jî nikare bi qasî jiyanê qedirbiha û pîrozwer bibe. Û tu tişt di ser jiyanê re nayê girtin û hebandin. Hemû liv, bizav, tevger û lebatiyên mirov û heyberên din ên candar ji bo parastin û domandina jiyanê ne. Cehd, xebat û hewldanên mirov bi mebesta bedewkirina jiyanê pêk tên. Têkoşîn şer û pevçûnên navbera mirovan li ser rûyê jiyanê didomin. Rêmanên aştî, aramî û azadiyê bi hinceta jiyaneke ahengdar derketine holê. Hest, best û hizirîn ji bo aramî û şadaniya jiyanê hûr dibin…Yanî hemû tişt di suxrevaniya jiyanê de ne. Û her tişt alav û navgînên jiyanê ne. Lewre jiyan mebest e. Û mebest jî tenê jiyan e. Îcar jiyaneke çawa? Bênîqaş û bêguman jiyaneke serbilind, jiyaneke azad, jiyaneke aram û jiyaneke manîdar…

Kesên ku di oxira azadî û aramiyê de serensar temenekî dikin gorî, teqez bengîn û azwerên jiyanê ne. Û yên ku jiyanê manîdar dikin jî dîsa heman kesên ku nirx û qîmetê didin mirov û mirovahiyê ne. Û di navbera mirov û jiyanê de pêwendiyeke xurt û bêqutbir heye. Yên ku ji mirovan zivêr dibin û dixeyidin, her wiha ji jiyanê jî bêzar dibin û dixeyidin. Her wiha kesên ku paşê xwe didin mirov û mirovahiyê jî dîsa ew kesên ku ji jiyanê xeydandî ne. Û yên ku ji jiyanê dixeyidin jî nikarin tu sûd û fêdeyê bidin mirovahiyê. Ji bo wê, çendî zor û zehmet be jî, azwerî û hezkirina jiyanê ya ji dil û can, karê mirovên têkoşer û fedakar e. Di mercên zor û zehmet de, di bêîmanî û bêemaniya zemên de azweriyeke bi vî awayî, bi her mirovî/ê re peyde nabe. Ji bo wê ye ku hejmara dildar û evîndarên jiyanê ji ya dijmin û dijberên jiyanê kêmtir e. Û ji bo wê ye ku her gav bextreş û nebaş, dibin serwer û hikumranên jiyanê û qenc û fedakar jî suxrevanên wê…

Di her dem û domanên dîrokî de û di her heyam û serdemên civakî de bengîn, dildar û azwerên jiyanê di nav hewldan û lebatên bedewkirina mirov û mirovahiyê de ne. Û ew bi xwe sewdaserên jiyanê ne. Belê digel vê yekê yên ku ji jiyanê dicehmisin û paşê xwe didin mirovahiyê jî hene. Ew jî, wekî berbend û bendemayên mirinê, di tora jiyaneke bêrûmet de temenê xwe xerc dikin. Li dewsa hezkirinê, nefrîn û kînê; li dewsa ken, girî; li dewsa xweşbîniyê, reşbînî; li dewsa hêviyê, bedbînî; li li dewsa hewesdariyê, bêzarî û dewsa azweriyê jî, zivêriyê dipejirînin.

Hemû awa û şêwazên jiyanê pêwendiyên mirovî li ser rikn û ripinê azweriyê ava dibin. Û tu carî ne jiyan û mirov bê azwerî dibin û ne jî azwerî bê jiyan û mirov.

Sînema Kurdî

Behmen Qubadî dixwaze cîhanê tevî jiyana Kurdan nasiyar bike

R. Agirî- Wan rojane fîlma Kurdî ya **Kusî jî dikarin bifirin**, çêkirina Behmen Qubadî li bajarê Tokyo, paytexta Japonê tê nimayîş kirin.

Rojnama Japonî ya **Mayînçî** bi hunermend Behmen Qubadî re hevpeyvînek pêk anî û nivîsandibû: "Behmen Qubadî di çêkirina berhemên xwe de li pey nasyar kirina cîhaniyan tevî rewşa jiyana Kurdan e."

Qubadî di vê hevpeyvînê de gotiye ku armanca wî ji çêkirina vê fîlmê, balkişandina dilê temaşevanên ciwan e. Wî herwiha aniye ziman ku di şeran de zarok zêdetir dikevine ber derban û bi vê sedemê wî ev fîlma dijî şer saz kiriye.

Wêneyek ji hunermendên zarok di Fîlma Kusî jî dikarin bifirin de

Fîlma **Kusî jî dikarin bifirin**, heya niha sedan xelat di festîvalên navneteweyî de standiye. Di vê fîlmê de kekê Behmen Qubadî jiyana dijwar û nexweş ya Kurdên Îraqê di dawiya desthilatdariya rejîma Sedamê dîktator nîşan daye.

Xaçepirs

A: Emîr Şuaîvend

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	■		○2					■	■
2	■	■							■	■
3			■					■		○3
4				■			■			
5					■	■		○1		
6	○6				■	■				
7		○4		■		○5	■			
8			■					■		
9	■	■							■	■
10	■	■	○7						■	■

Peyva veşartî	○	○	○	○	○	○	○
	1	2	3	4	5	6	7

Çeprast:

1- Derebeg
2- Dorpêç
3- Birayê zilamê min – Dewlemend – Dengê bêzariyê
4- Bi Goranî "çima" – Paşpirtikek ku hin caran li cihê **tevî** yan jî **li gel** dirûnê – Bi Farsî qest û armanc
5- Genimê dêmî – Mîwe û Fêkî
6- Wêran - Demî
7- Dost – Mangek e - Sernixûn
8- Bi Farsî **eve** – Şah - Rê
9- Xudmoxtar
10- Çiyayek navdar li Kurdistanê ye

Serjêr:

1- Aşitî
2- Paytexta Ermenîstanê
3- Notekî muzîkê – Vejiyana giya - Mezel
4- Benî – Bi zêde kirina tîpên **A** û **N** navê welatekê dikemilîne – Navekî Kuran e
5- Bi Turkî: **çê dibe** – Bajareke Îranê
6- Li pey – Mirovê ku dibîne
7- Kek bi Farsî – Hejmarek e – Heya roja mirinê bi mirov re ye
8- Di Soranî de pêşpirtika **Li** – Bawerî – Dengê Çêlekê
9- Sernivîskar
10- Şînkatî

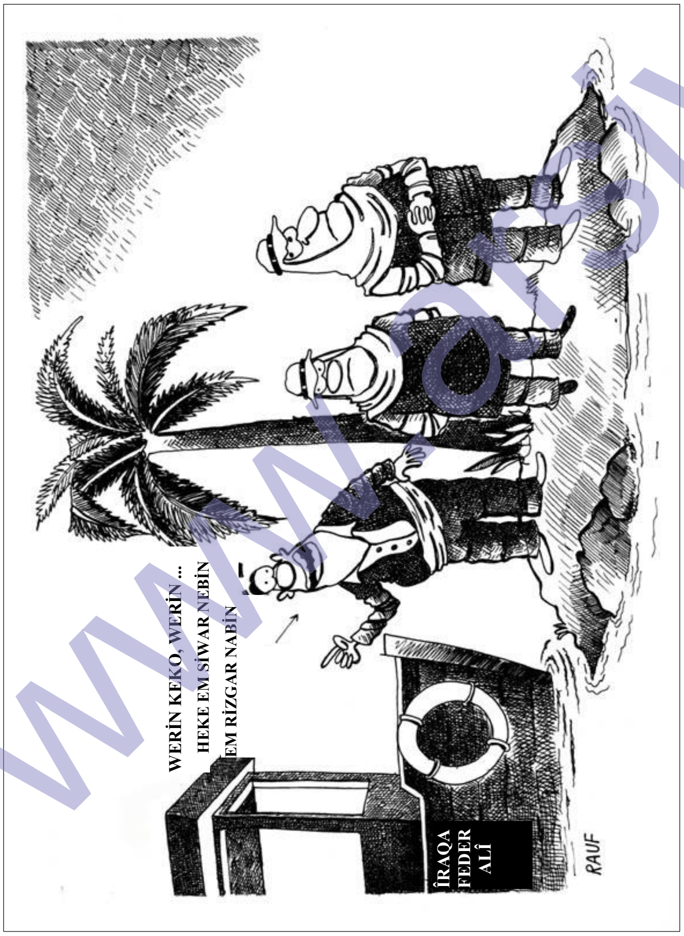

Bersîva Xaçepirsa hejmara 24

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	b	e	l	e	ⓝ5	g	a	z	■
2	p	■	m	î	x	a	(î)4	l	■	l
3	î	l	■	w	e	r	z	■	l	e
4	(ş)3	î	k	■	s	ê	■	q	e	b
5	e	s	e	d	■	■	c	î	p	ê
6	■	e	s	r	■	■	e	j	e	■
7	x	■	k	a	■	■	z	î	■	x
8	e	l	■	m	■	■	a	■	c	e
9	n	(ê)2	r	■	■	■	■	m	a	w
10	î	l	a	m	■	■	l	e	ⓗ1	n

Peyva veşartî	(h)	(ê)	(ş)	(î)	(n)
	1	2	3	4	5

Gotinên Navdaran:

Nîşana zengîniya te ev samane nine ku te heye, belkî ew tişt in yên ku tu bi şanazî dest ji wan dikêşî. (Êpîkor)

Kesê ku bixwaze xewnên wî bi cî bihên, gereke ji xewê rabe. (Andrê Zîgfirêd)

Mirovê sax ji bi karanîna desthilatê li hember kesên din xwe diparêze. (Abraham Maslof)

agiri

Rojnameya panzdehrojî ya siyasî, çandî û giştî
Partiya Demokrat ya Kurdistana Îranê diweşîne

http://www.kurdistanmedia.com/kurmanci/kurmanci. php

Navnîşana derveyî welat: AFK B.P. 102- 75623 Paris CEDEX 13 –FRANCE
E - Mail:
rojnama_agiri@yahoo.com
agiri2003@hotmail.com

Ciwanekî Pîranşarê bo cara yekemîn Wîndowsa XP kire Kurdî

Malpera Peyamnêrê nûçeyek weşand ku gelek balkêş bû. Luqman Bexte ciwanekî bajarê Pîranşara ser bi Kurdistana Îranê, piştî pitir ji salek û heft mehan mandîbûn û karkirinê, karî Wîndowsa XP bi tevahî bîne ser zimanê Kurdî.

Eva ji bo wan kesan ku bi başî zimanê Îngilîzî nizanin, hêsankariyeke baş e. Ji ber ku Luqman dibêje Wîndowsa wî her ji destpêka dabezandin bo ser Kompyuterê, hemû aykonên wê bi zimanê Kurdî ne.

Wî ciwanê Kurd çend kar û pirojeyên din jî li ber dest de hene. Yek ji wan serpêhatî û berhemên stranbêjên Kurd e, nermamêra wê bi awayekê ye ku dema mirov li ser navê stranbêjekê bitikîne, dikare serpêhatiya wî/ê bixwîne û berhemên wî/ê guhdarî bike.

Hêjayî gotinê ye ku kekê Luqman waneya Kompyuterê li çi xwendingehekê û li cem çi fêrkarekê nexwendiye.

Tê gotin ku Wîndowsa Kurdî ya ku birêz Luqman Bexte çêkiriye heyva tê dikeve bazarê û hemû kesek dikare mifahê jê bistîne. Zimanê wîndowsê bi zaravê Soranî hatiye amade kirin.

Desteya Nivîskar ya Agirî pîrozbahiyên germ ji birêz Luqman Bexte, ciwanê xwedî şiyan û karîn yê Kurd dike û jêre hêviya serkeftinên pitir dixwaze.

Ajansa Etomê ya Navneteweyî û Mihemed El – Beradeî, Xelata Nobel ya Aştiyê wergirtin

Xelata Nobel ya Aştiyê a sala 2005’an bi awayekî hevbeş bi Ajansa Etomê ya Navneteweyî û Mihemed El – Beradeî, Serokê vê rêxistinê hate dayîn.

Komîteya Xelata Nobel ya Aştiyê di daxuyaniyekê de, der barê biryara xwe ji bo hilbijartina IAEA û Serokê wê bo standina vê xelata navneteweyî da xuya kirin ku IAEA û Serokê wê dê ji ber: "Hewildana wan ji bo rêlibergirtina bikaranîna enerjiya Etomê ji bo armancên leşkerî" hatine xelat kirin.

Bihaya malî ya Xelata Nobel ya Aştiyê yek milyon û sê sed hezar Dolar e ku her du di navbera hev parve dikin.

El – Beradeî piştî standina Xelata Nobel ya Aştiyê a sala 2005’an got: “ Ev xelate bi wateya bi fermî naskirina xetereke mezin e ku em îro pê re berbirû ne; yanî di rastî da hezaran çekên Etomî, xetera zêdebûna wan û xetera vê çendê ku zanista Etomê bikeve destê terorsîtan.”

Xelata Nobel ya Aştiyê ji sala 1901’an şûnde hemû salekê bi kesek yan kesên ku di rêya pêşdebirina aştiyê xizmet û xebat kiribin, tê dayîn. Ev xelate bi îbtikara “Alfred Nobel”, çêkerê Swêdî yê Dînamîtê hatiye avakirin. Xelatên Nobelê her sal di roja 10.12’ê de têne dayîn.

Rê û resma pêşkêşkirina Xelata Nobel ya Aştiyê li Oslo, paytexta Norwejê û rê û resma dayîna xelatên din yên Nobelê li bajarê Stokholm, paytexta Swêdê tê lidarxistin.

Agehdariya Komîsyona Siyasî- Leşkerî ya PDK Îranê ji bo ciwanên Kurdistanê

Endam û alîgirên Partiya Demokrat!

Ciwanên welatparêz yên Kurdistanê!

Em hatin haydar kirin ku hejmarek Besîcî li bajarê Mehabadê û derdora vî bajarî bi navê Partiya Demokrat têkiliyê bi keçên hinek ji wan malbatan digrin ku wan jêve ye tagirên Partiyê û tevgerê ne û daxwazê ji wan dikin ku li cihekê hev bibînin. Demekê ew keç ji ber dilpakî û welatparêziya xwe diçine wan cihan, ji aliyê Caş û Besîciyan ve êrîş ser wan tê kirin û tecawiz bi namûsa wan tê kirin. Lewre em endam û alîgirên partiyê û ciwanên welatparêz agehdar dikin di vî warî de bi tevahî xwe hişyar bin û heta kesekê bi başî nas nekin, bersiva daxwaziya wan nedin.

Ciwanên xwedî hest û xebatkar yên Kurdistanê

Rejîm ku li Kurdistanê di hemû qadan de bi têkçûn û serşoriyê re berbirû bûye, di hizra tolhildanê ji we ciwanên bi hest û şoreşvan de ye û ew pîlana ku me qala wê kir, yek ji wan dehan pîlanên cinayetkarane yên rejîmê û kirêgirtiyên wê ne ku ji bo bêhurmetî kirin û biçokde anîna ciwanên bi hest û şoreşger dimeşîne. Livîna agahane tevî vê pîlanê û dehan pîlanên din yên rejîmê dibe sedema serşorî û şermezarbûna pitir ya rejîmê û dev û limûzê wê li erdê dikeve.

Em kirêgirtiyên Caş û Besîcî jî haydar dikin ku nasnameya wan kesan ji bo me naskirî ye û kiryarên wan yên cinayetkarane li ber çavên me winda nabin û bê bersiv jî namînin.

Komîsyona Siyasî- Leşkerî
1384.07.12
04.10.2005

Li Urmiyê keçekê bi sedema pêşgirtin ji domandina xwendinê xwe kuşt

Di roja înê 22.10.2005'an de, li gundê **Rezge** ya ser bi herêma Mirgewer a Urmiyê keçeka 18 salî bi navê **Ceyhûn**’ê, keça Seyîd Mecîd Gîlanîzade bi sedema vexwarina Sehmê li nexweşxaneya “Muteherî” ya bajarê Urmiyê de jiyana xwe ji dest da.

Navhatî bi sedema nakokiyên malbatî û iznnedana bavê wê ji bo domandina xwendinê dest bi xwekuştinê kiriye.

Hejmara xwekuştinê di nav jinan û keçên Kurdistanê de rû ji zêdebûnê kiriye

Hêjayî gotinê ye ku hejmara xwekuştinan bi taybet di nava jinan û keçan de li Kurdistanê de rû ji zêdebûnê kiriye ku sedema bingehîn ya wê jî vedigere bo ser tîtalên paremayî û kevneşop yên civakê û ew zirûfa ku di encama siyasetên şaş û qirêj yên rejîma Îslamî ya Îranê de ku bi tevahî bi ser civakê de zal in. Herwiha jin û keç jî li cihê peydakirina rêçareyeke jêhat ji bo berxwedanî û berbirû bûn di gel vê rewşê de, penayê ji bo xwekuştinê dibin ku ev kiryare jî bi tu terzekê vê pirsê çareser nake.